

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/32/2025
Identifikačné číslo spisu:	6121386331
Dátum vydania rozhodnutia:	16.10.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Valentová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6121386331.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ E. N., narodenej XX. Y. XXXX, Q., P. XXXX/XX, 2/ F. S., narodeného XX. A. XXXX, Q., P. XXXX/XX, 3/ U. I., narodeného XX. P. XXXX, Q., P. XXXX/XX, 4/ U. Q., narodeného XX. Y. XXXX, Q., P. XXXX/XX, 5/ Y. X., narodeného XX. T. XXXX, D., E. XXX, 6/ H. X., narodeného XX. P. XXXX, Q., P. XXXX/XX, 7/ N. O., narodenej XX. T. XXXX, Q., P. XXXX/XX, 8/ U. P., narodeného XX. U. XXXX, Q., P. XXXX/XX, 9/ P. P., narodenej XX. U. XXXX, N., Q., D. XX/bX, 10/ U. W., narodeného XX. C. XXXX, Q., P. XXXX/XX, 11/ U. L., narodeného XX. P. XXXX, Q., P. XXXX/XX, 12/ S. P., narodeného XX. X. XXXX, Q., P. XXXX/XX, 13/ B. O., narodeného XX. Y. XXXX, Q., P. XXXX/XX, 14/ H. P., narodenej XX. U. XXXX, Q., P. XXXX/XX, 15/ P. O., narodeného XX. U. XXXX, M., A. XXX/X, 16/ N. S., narodenej XX. Y. XXXX, Q., P. XXXX/XX, 17/ D. O., narodeného XX. U. XXXX, Q., P. XXXX/XX, 18/ Q. W., narodenej XX. A. XXXX, Q., P. XXXX/XX, 19/ Ing. E. O., narodenej XX. Y. XXXX, Q., P. XXXX/XX, 20/ S. U., narodeného XX. T. XXXX, Q., P. XXXX/XX, 21/ Ing. X. D., narodenej XX. P. XXXX, Q., P. XXXX/XX, 22/ P. I., narodenej XX. Y. XXXX, Q., P. XXXX/XX, 23/ P. P., narodeného XX. U. XXXX, Q., P. XXXX/XX, 24/ M. B., narodenej XX. Y. XXXX, Q., P. XXXX/XX, 25/ P. Q., narodeného XX. U. XXXX, Q., P. XXXX/XX, 26/ F. Q., narodeného XX. U. XXXX, Q., P. XXXX/XX, 27/ D. W., narodeného XX. X. XXXX, Q., P. XXXX/XX, zastúpených Advokátska kancelária CIMRÁK s.r.o., Nitra, Štefánikova 7, IČO: 36868876, proti žalovanému Občianskemu bytovému družstvu Šurany, Šurany, MDŽ č.1, IČO: 34122729, o zaplatenie 4.813,88 eura, vedenom na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 4C/61/2021, o dovolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 11. septembra 2024 sp. zn. 25Co/22/2024, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nové Zámky (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) v poradí druhým rozsudkom z 21. decembra 2023, č. k. 4C/61/2021-360, zamietol žalobu žalobcov, ktorou sa domáhali vydania bezdôvodného obohatenia od žalovaného vo výške 4.813,88 eura, a to žalobcovia 1/ až 22/, žalobcovia 24/ až 27/ každý v sume 183,31 eura, žalobca 23/ v sume 47,82 eura, titulom platieb za správu žalovanému ako správcovi bytového domu bližšie špecifikovaného v žalobe, nachádzajúceho sa v Q., v prípade žalobcov 1/ až 22/, žalobcov 24/ až 27/ za obdobie 23 mesiacov po 7,97 eur a žalobcu 23/ za obdobie 6 mesiacov po 7,97 eura, súvisiacich s porušením jeho povinnosti predložiť správu o svojej činnosti za predchádzajúci rok (výrok I.). O trovách konania rozhodol tak, že žalovanému priznal nárok na náhradu trov v rozsahu 100% (výrok II.).

1.1. Vychádzajúc z ustanovení § 100 ods. 1, § 101, § 107 ods. 1, § 132, § 150 ods. 1, § 215 ods. 1, ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“ alebo „Civilný sporový poriadok“), § 1 ods. 1, § 8 ods. 1, § 8a ods. 1, ods. 8, ods. 9, ods. 10 § 8b ods. 1, ods. 2 zákona č. 182/1993 Zb. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákona č. 182/1993 Z. z.“ alebo „zákon o vlastníctve bytov“) a na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobcovia neuniesli dôkazné bremeno tvrdenia o tom, že zaplatili správcovi uplatnenú sumu, pričom bolo ich povinnosťou označiť a predložiť súdu relevantné dôkazy na preukázanie tejto skutočnosti.

1.2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie tiež poukázal, že v poradí prvým rozsudkom zo 07. februára 2022 žalobu v plnom rozsahu zamietol, pričom skúmal len procesnú podmienku aktívnej legitimácie žalobcov, v rámci ktorej mal za to, že v danom prípade sa jedná o otázku nedostatku aktívnej legitimácie, ktorú nebolo možné v konaní zhojiť. Avšak na odvolanie žalobcov Krajský súd v Nitre (ďalej aj ako „odvolací súd“) zrušil uvedený rozsudok súdu prvej inštancie, keď konštatoval, že žalobcovia sú aktívne legitimovaní podať žalobu a uložil prvoinštančnému súdu vykonať dokazovanie ohľadne vznesenej námietky premĺčania zo strany žalovaného, ako aj ustáliť skutkový stav a stranám uložiť, aby si uplatnili prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany.

1.3. Mal za preukázané, že žalovaný ako správca bytového domu stratil svoje oprávnenie vykonávať správu, pretože k 31. decembru 2017 nespĺňal podmienky na zápis do registra správcov. Žalovaný listom z 5. februára 2020 oznámil žalobcom, že dňa 30. júna 2018 prestala platiť podpísaná zmluva o výkone správy medzi žalovaným a vlastníkami bytového domu. Napriek tejto skutočnosti vykonával v nevyhnutnej miere a nevyhnutnom rozsahu správu bytového domu v zmysle § 8 ods. 8/ až 10/ zákona č. 182/1993 Z. z., riadil sa ustanoveniami vypovedanej zmluvy o výkone správy z dôvodu, že zo strany vlastníkov nebola uzavretá zmluva o výkone správy s novým správcom, preto mu prináleží poplatok za správu, ktorého účtovanie mu zákon vyslovene nezakazuje. Teda v konaní bolo preukázané, že žalovaný aj po oznámení naďalej zabezpečoval prevádzku bytového domu, o čom predložil relevantné dôkazy, tieto skutočnosti zo strany žalobcov v konaní popreté neboli. Pričom z vyúčtovaní za roky 2018, 2019, riadne doručených jednotlivým vlastníkom, a do 30. apríla 2020 bolo zistené, že u žalobcov v 1/, 8/, 12/, 16/, 17/, 24/ a 26/ výška príspevku za správu za uvedené roky činí sumu 79,68 eura, t. j. v žiadnom prípade nemôže výška príspevku za 23 mesiacov činiť sumu 183,31 eur. Konštatoval, že nakoľko zo strany žalobcov neboli doložené žiadne dôkazy ohľadne výšky príspevku za výkon správy u týchto žalobcov, nie je vôbec možné posúdiť uplatnený nárok. Takisto nebol predložený žiadny dôkaz ohľadne žalobcu 25/ za obdobie od 1. januára 2020 do 30. apríla 2020, takže ani u žalobcu 25/ súd prvej inštancie nevedel posúdiť uplatnený nárok.

1.4. Vo vzťahu k argumentácii žalobcov ohľadom uloženia edičnej povinnosti žalovanému, týkajúcej sa predloženia dôkazu o zaplatení príspevkov jednotlivých žalobcov, tiež uviedol, že ak by uložil žalovanému takýto dôkaz predložiť, ani z výpisu z účtu by nebolo zrejmé, v akej výške mali žalobcovia platiť príspevok za správu žalovanému, kedy bola splatnosť jednotlivých platieb a na základe akej právnej skutočnosti plnili žalobcovia žalovanému mesačne a či vôbec išlo o mesačné platby, či plnili platby preddavkovo alebo či boli platby uhrádzané za daný kalendárny mesiac, kedy vôbec boli splatné. Ďalej poukázal, že žalobcovia nepredložili relevantné dôkazy o tom, že platby boli správcom prijaté, kedy a na aký účet alebo akou formou boli platby zo strany jednotlivých vlastníkov bytov a nebytových priestorov uhradené. Preto ak žalobcovia tvrdia, že žalovaný prijal neoprávnené platby, je ich povinnosťou v konaní špecifikovať presnú výšku platby každého jedného zo žalobcov, nestačí tvrdenie žalobcov, že žalovaný nepopiera, že platby od žalobcov obdržal. Ak teda žalobcovia nepredložili relevantné dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ich povinnosť tvrdenia je sankciovaná procesnými prostriedkami,

predovšetkým vo forme rýchlej straty sporu. Podľa súdu prvej inštancie v prípade ak žalobcovia neunesú dôkazné bremeno, nemôže prenášať ťarchu dôkazného bremena na žalovaného, pretože by to bolo v príkrom rozpore so zásadami sporového konania, podľa ktorého každá zo strán musí svoje tvrdenia podložiť relevantnými dôkazmi. V tomto prípade nestačilo zo strany žalobcov označiť dôkaz na preukázanie svojich tvrdení, pretože tento dôkaz riadne v konaní neoznačili (žiadali výpis z účtu žalovaného, avšak nekonkretizovali o aký výpis sa malo jednať, z akého peňažného ústavu), navyše žiadali, aby žalovaný predložil dôkaz, ktorým by mal žalovaný preukázať tvrdenie žalobcov, čo hrubým spôsobom podľa názoru súdu porušuje v konaní rovnosť strán.

2. Na odvolanie žalobcov odvolací súd rozsudkom z 11. septembra 2024, č. k. 25Co/22/2024 - 456, rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku potvrdil ako vecne správny (výrok I.) a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (výrok II).

2.1. Odvolací súd, poukazujúc i na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. III. ÚS 551/2012, III. ÚS 1/2015 a I. ÚS 364/2015, ako aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolačný súd“) sp. zn. 3Cdo/118/2016 a zjednocujúce stanovisko občianskoprávného kolégia najvyššieho súdu z 03. decembra 2015 publikované pod R 2/2016, uviedol, že po preskúmaní napadnutého rozsudku nezistil jednak žiadne vady konania, pre ktoré by bolo potrebné zrušiť napadnutý rozsudok, ale tiež sa v plnom rozsahu stotožnil s dostatočným a riadnym odôvodnením napadnutého rozsudku, keď sa súd prvej inštancie dostatočne vysporiadal so všetkými námietkami žalobcov a žalovaného vznesenými počas konania. Mal tiež za to, že prvoinštančný súd vykonal dostatočné dokazovanie, jednotlivé dôkazy vyhodnotil.

2.2. Konštatoval, že záver súdu prvej inštancie o neunesení dôkazného bremena žalobcami, keď nepreukázali oprávnenosť svojho nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia žalovaným, t. j. nepreukázali, že k bezdôvodnému obohateniu žalovaného skutočne došlo tým, že mu platili bez právneho dôvodu poplatok za výkon správy, je správny. Mal zhodne so súdom prvej inštancie za to, že bolo prvoradou povinnosťou žalobcov, ktorí žiadali od žalovaného vydanie bezdôvodného obohatenia, aby preukázali, že žalovanému toto bezdôvodného obohatenie vzniklo tým, že mu poplatok za správu aj skutočne a v požadovanej výške zaplatili. Žalobcovia túto skutočnosť nepreukázali a žiadali prenesenie dôkazného bremena na žalovaného. Tým by však došlo k porušeniu zásady rovnosti strán v civilnom procese uvedenej v čl. 6 Civilného sporového poriadku. Odvolací súd sa preto v plnom rozsahu stotožnil s odôvodnením súdu prvej inštancie, uvedeným v bode 53. napadnutého rozsudku, keď nevyhovел návrhu žalobcov na predloženie výpisov z účtov žalovaného. Nestotožnil sa iba s tvrdením, že žalobcovia nekonkretizovali o aký výpis sa malo jednať, z akého peňažného ústavu, keď žalobcovia tieto skutočnosti v priebehu konania označili. Napriek tomu, že žalobcovia konkretizovali účty žalovaného, peňažný ústav, nemal súd prvej inštancie povinnosť preniesť dôkazné bremeno preukázania skutočností tvrdených žalobcami, na žalovaného. Povinnosťou žalobcov už s podanou žalobou bolo predložiť dôkazy o svojich tvrdeniach, pričom nie je postačujúce tvrdenie žalobcov, že žalovaný nepoprel, že platby od žalobcov obdržal.

2.3. V súvislosti s predmetom konania zdôraznil, že v danej veci sa žalobcovia domáhali svojho nároku titulom bezdôvodného obohatenia žalovaného, súd prvej inštancie sa týmto inštitútom vôbec nezaoberal. Odvolací súd z dôvodu stotožnenia sa s výrokom napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, preto v podstatnom zhrnul, že na vznik osobitného záväzkovo právneho vzťahu z bezdôvodného obohatenia sa vyžaduje kumulatívne splnenie zákonných predpokladov. Tvrdenie žalobcov, že žalovaný sa na ich úkor obohatil z dôvodu nesplnenia povinností uvedených v ustanovení § 8a ods. 2 zákona o vlastníctve bytov, bolo v konaní medzi stranami sporu sporné. Žalovanému zanikla platnosť zmluvy o výkone správy bytového domu, nakoľko ako správca stratil svoje oprávnenie vykonávať správu, keď k 31. 12. 2017 nespĺňal podmienky na zápis do registra správcov. Napriek tomu však správu bytového domu žalobcov aj naďalej vykonával v nevyhnutnej miere a v nevyhnutnom rozsahu až do 30. 04. 2020. Skutočnosť, že žalovaný aj naďalej vykonával správu bytového domu je preukázaná listinnými dôkazmi predloženými v konaní pred súdom prvej inštancie (zápisnice zo schôdze vlastníkov bytov, faktúry, správy o odbornej prehliadke a skúške plynového zariadenia, bleskozvodu a pod.). Taktiež splnenie povinností podľa § 8a ods. 2 zákona o vlastníctve bytov bolo súdu prvej inštancie preukázané, pričom správu o činnosti za rok 2021 žalovaný priložil k vyúčtovaniu ročných nákladov, za rok 2019 bolo vyúčtovanie vložené do

poštovej schránky, za rok 2017 bolo doručené jednotlivým vlastníkom, taktiež za rok 2018. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že žalovaný aj po 01. 01. 2018 plnil svoje povinnosti správcu bytového domu tak, ako mu to zákon ukladá a z tohto dôvodu k bezdôvodnému obohateniu žalovaného tým, že prijal poplatok za správu bytového domu, dôjsť nemohlo, keďže k zväčšeniu jeho majetku v dôsledku vykonávania nevyhnutných úkonov pre správu bytového domu, nedošlo.

2.4. Vo vzťahu k odvolacej argumentácii žalobcov ohľadom nesprávnych skutkových zistení zdôraznil, že námietky týkajúce sa predloženia vyúčtovania žalovaného, ktoré podľa odvolacieho súdu nie sú dôkazom preukazujúcim, že žalobcovia predmetný poplatok za správu aj skutočne v požadovanej výške zaplatili, ako aj uloženia edičnej povinnosti žalovanému považuje za účelové a nedôvodné. V tejto súvislosti okrem iného poukázal, že v danom prípade nejde o ojedinelý prípad možnosti presunu dôkazného bremena, nakoľko bolo v možnostiach a schopnostiach žalobcov preukázať, že predmetný poplatok za správu žalovanému zaplatili.

2.5. Záverom poukázal, že za nedôvodnú aj považoval jednak námietku ohľadom vedomého zatajovania zániku oprávnenia žalovaného, ktorá bola vzhľadom na závery nižších súdov o neunesení dôkazného bremena tvrdenia žalobcov bezpredmetná a navyše sa podľa odvolacieho súdu nezakladala na pravde z dôvodu odignorovania predloženia návrhu novej zmluvy žalobcom v auguste 2018, ako i námietku o spotrebiteľskom charaktere zmluvy o výkone správy, nakoľko žalobcovia ako spotrebitelia boli v danom konaní od začiatku konania zastúpení právnym zástupcom, advokátom. Z tohto dôvodu, podľa § 160 CSP nemal súd prvej inštancie poučovací povinnosť. Dodal, že za opodstatnenú považoval iba námietku žalobcov, že v priebehu konania označili čísla účtov a peňažné ústavy, z ktorých navrhovali predložiť výpisy z účtov žalovaného, avšak s tým, že táto námietka nemala žiadny vplyv na rozhodnutie v danej veci.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia (ďalej aj ako „dovolatelia“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovali z § 420 písm. f) CSP, žiadajúc, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, alternatívne, aby zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spolu s rozsudkom súdu prvej inštancie a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie.

3.1. Porušenie práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP) dovolutelia videli jednak v procesnom postupe nižších súdov, ktorý sa podľa žalobcov prieči základným zásadám civilného sporového procesu, ignoruje spotrebiteľský charakter sporu, vykazuje vážne procesné nedostatky, opomína význam zásady voľného hodnotenia dôkazov a vykonávania dôkazov v spotrebiteľských veciach, ako aj v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia v otázke nevykonaného dokazovania. Dovolutelia mali za to, že záver súdov nižšej inštancie, v rámci ktorého považovali za podstatné pre konanie zistenie, že žalobcovia nepreukázali reálne zaplatenie poplatkov za správu, nie je správny a odporuje vykonanému dokazovaniu, keďže spolu so žalobou predložili žalobcovia jednotlivé vyúčtovania vyhotovené žalovaným, z ktorých je nesporné, že žiaden z nich nemal nedoplatky vo vzťahu k poplatku za správu. V tejto súvislosti zdôraznili, že v konaní viackrát uviedli, že pokiaľ by predsa len bolo potrebné vykonať dokazovanie, ktoré by túto podľa oboch súdov spornú skutočnosť preukázalo, žalobcovia navrhli vykonať dokazovanie uložením edičnej povinnosti žalovanému predložiť výpisy z konkrétnych účtov žalovaného, na ktoré žalobcovia platili poplatky za správu za sledované obdobie, a to na preukázanie skutočného zaplatenia poplatkov za správu, odhliadnuc od faktu, že táto skutočnosť mala byť podľa žalobcov v zmysle § 151 ods. 1 a § 186 ods. 2 CSP považovaná za nespornú, avšak súdy oboch inštancií napriek opakovanému, kvalifikovanému a odôvodnenému procesnému návrhu žalobcov počas konania, odmietli 8v tomto smere vykonať efektívne dokazovanie prostredníctvom tohto zásadného dôkazu. Pričom úhrada poplatkov za správu sa stala de facto spornou skutočnosťou na základe právneho názoru prvoinštančného súdu až po zrušení a vrátení veci odvolacím súdom, čo preukazuje zápisnica a zvukový záznam z pojednávania dňa 21. septembra 2023. Uvedené procesné pochybenie považovali v tomto smere i so zreteľom na rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1VCdo/5/2019, 7Cdo/205/2019, 6Cdo/259/2010 či 4Cdo/100/2018 a 6Cdo/107/2022, za o to výraznejšie z dôvodu spotrebiteľského charakteru konania a potreby uplatňovania § 295 CSP.

3.2. V súvislosti s nedostatkom riadneho odôvodnenia napadnutého rozhodnutia v podstatnom uviedli, že arbitrárnosť, nepreskúmateľnosť a zmätočnosť odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu možno pozorovať najmä v bodoch 21., 21.2., 25.2., 25.2.1 a 25.3.1 tohto rozhodnutia. Vychádzajúc aj z

rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/151/2019 a Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 38/2015, II. ÚS 400/2009, III. ÚS 651/2016, podľa názoru žalobcov súdy nižšej inštancie svojím postupom hrubo popreli princíp rovnosti zbraní bez akéhokoľvek riadneho a objektívneho odôvodnenia. Teda navrhované pre konanie relevantné dokazovanie ku kľúčovým skutočnostiam odmietli čisto formalisticky a neposkytli žalobcom ako slabšej strane v pozícii spotrebiteľov riadne odôvodnenie tohto odmietnutia. Poukázali, že odvolací súd vo vzťahu k nepreukázanému a popretému tvrdeniu žalovaného ohľadom predloženia návrhu novej zmluvy o výkone správy, zaťažil svoje rozhodnutie vadou zmätočnosti, keď bez akéhokoľvek vysvetlenia sa stotožnil s nepodloženým tvrdením žalovaného. Zároveň upriamili pozornosť na to, že súd prvej inštancie sa neriadil záväzným právnym názorom odvolacieho súdu, prezentovaným v bode 13. uznesenia Krajského súdu v Nitre, č. k. 25Co/81/2022 - 262, nakoľko sa nevyporiadal s argumentáciou žalobcov obsiahnutou v ich odvolaní, avšak táto zostala bez povšimnutia i samotným odvolacím súdom pri opätovnom rozhodovaní. Žalobcovia záverom tiež dodali, že súdy oboch inšancií v zásade nepriamo aprobovali nezákonný postup správcu bytového domu, ktorý na jednej strane v podstate môže vykonávať faktickú správu bytového domu bez riadnej zmluvy, poberať za to od vlastníkov odmenu a na strane druhej sa na neho povinnosti správcu bytového domu podľa platného práva nebudú vzťahovať. Podľa žalobcov ide o zásadný a nebezpečný precedens, ktorý otvára cestu špekulatívnemu podnikaniu na úseku správy bytových domov.

4. Žalovaný sa vo svojom vyjadrení nestotožnil s dovolacou argumentáciou žalobcov, pričom okrem iného podotkol, že ochrana práv spotrebiteľov však nemôže byť bezbrehá, keďže aj spotrebiteľ je sporovou stranou majúcou svoje povinnosti, ktorých zanedbaním znáša dôsledky. Záverom navrhol, aby dovolací súd podané dovolanie odmietol, prípadne zamietol ako nedôvodné.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, pričom dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. V danom prípade žalobcovia vyvodzovali prípustnosť podaného dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, z ktorého vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

6.1. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 CSP pritom nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil chyby vymenovanej v tomto ustanovení, ale rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

7. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (tu porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

8. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

9. Dovolatelia v podanom dovolaní namietali najmä nedostatky v procese dokazovania, ako aj nedostatočného zdôvodnenia rozhodnutia vedúceho k zmätočnosti, nepreskúmateľnosti až arbitrárnosti, či dokonca k prílišnému formalizmu rozhodnutí nižších súdov i s akcentom na spotrebiteľský charakter predmetného konania, keď súdy nižšej inštancie odmietli vykonať žalobcami navrhnutý kľúčový dôkaz, resp. ani z vlastnej iniciatívy nevykonali v súlade s § 295 CSP dokazovanie smerujúce k zisteniu podstatnej skutočnosti, či zo strany žalobcov došlo k zaplateniu žalobou uplatnených poplatkov za výkon správy predmetného bytového domu (pozri body 3.1. a 3.2.).

10. V zmysle čl. 8 CSP strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podporiť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

10.1. Dôkazné bremeno predstavuje súhrn pravidiel umožňujúcich súdu rozhodnúť vo veci. Skutkové predpoklady právnej normy zakladajúcej nárok (právo, iný právny následok) preukazuje ten, kto sa nároku alebo iného právneho následku dovoľáva, a toho samozrejme ťažia aj nepriaznivé následky, že skutkové predpoklady tejto právnej normy zostanú neobjasnené (Lavický, P.: Důkazní břemeno v civilním řízení soudním. Praha: Leges, 2017, 165 s.) .

10.2. Zároveň v prípade spotrebiteľských sporov platí, že všeobecne uznávaný princíp „vigilantibus iura scriptae sunt“ ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa, vychádzajúc tak zo samotnej povahy spotrebiteľských právnych vzťahov, v ktorých je neinformovanosť spotrebiteľov často zneužívaná v ich neprospech, keďže len malé percento spotrebiteľov dokáže vyhodnotiť nekalú povahu zmluvnej podmienky (m. m. I. ÚS 150/2018).

11. Najvyšší súd so zreteľom na nosnú dovoláciu argumentáciu žalobcov pripomína, že dokazovanie je časť civilného sporového konania, v rámci ktorého si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. V dokazovaní sa súd obmedzuje len na zisťovanie skutkových poznatkov (poznatkov o skutkových okolnostiach, ktoré zakladajú a odôvodňujú prejednávany nárok). Strany sporu sú pritom povinné označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení (čl. 8 CSP), pričom za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, listiny, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov a právnických osôb, obhliadka a výsluch strán sporu (§ 132 ods. 1 a § 187 ods. 1 a 2 CSP). O tom, ktoré z navrhovaných dôkazov (ale aj tých, ktoré nie sú navrhované) budú vykonané, prípadne akým spôsobom, rozhoduje výlučne súd, a nie strany sporu (§ 185 ods. 1 CSP). Táto, súdu respektíve sudcovi zákonom daná možnosť výberu dôkazov, ktoré sa budú v rámci dokazovania vykonávať, je súčasťou princípu voľného hodnotenia dôkazov (viď napr. rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 64/1997, resp. najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/13/2012). O tom, či súd vykoná alebo nevykoná navrhovaný dôkaz nevydáva žiadne rozhodnutie, má iba povinnosť v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej uviesť, z akého dôvodu navrhovaný dôkaz nevykoná (rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/242/2013).

12. Na druhej strane ustanovenie § 295 CSP, ktoré dopĺňa vyššie naznačené znenie ustanovenia § 185 CSP (systematicky zaradené do druhej hlavy Civilného sporového poriadku „Spory s ochranou slabšej strany“), predstavuje jedno z kľúčových ustanovení prelamujúcich dispozičný princíp v civilnom procese s cieľom poskytnúť spotrebiteľovi čo najväčšiu mieru ochrany jeho práv garantovaných hmotným právom. Vyplyva z neho, že v spotrebiteľských sporoch súd môže vykonať aj tie dôkazy,

ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Takýto postup je odôvodnený zvýšenou mierou ingerencie súdu ako orgánu ochrany práva do spotrebiteľských právnych vzťahov (Števec M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 1029). Táto možnosť priznaná súdu bola posúdená ako nevyhnutná pre to, aby bola pre spotrebiteľa zabezpečená účinná ochrana, najmä s ohľadom na nezanedbateľné nebezpečenstvo toho, že spotrebiteľ o svojich právach nevie, alebo má ťažkosti s ich uplatnením.

13. Z napadnutého rozsudku odvolacieho súdu je zrejmé, že rovnako ako súd prvej inštancie i odvolací súd dospel k záveru o neunesení dôkazného bremena z dôvodu nepreukázania opodstatnenosti uplatneného nároku žalobcami na vydanie bezdôvodného obohatenia žalovaným. Mali za to, že v danom prípade bolo v možnostiach a schopnostiach žalobcov preukázať tvrdenie o zaplatení predmetných poplatkov v požadovanej výške, a preto nevznikla potreba prenesenia tohto dôkazného bremena na žalovaného, resp. nešlo o prípad nevyhnutnosti aplikácie tohto procesnoprávneho inštitútu.

14. Najvyšší súd vzhľadom na uvedené konštatuje, že je síce možnosťou súdu v spotrebiteľských sporoch vykonať aj taký dôkaz, ktorý spotrebiteľ nenavrhol (čiže obstarávať a vykonávať dôkazy i z vlastného podnetu súdu), to však neznamená, že súd bude suplovať dôkaznú povinnosť (obdobne aj v prípade povinnosti skutkových tvrdení) žalobcov v pozícii spotrebiteľov, osobitne a k s ú zastúpení advokátom, prípadne vykonávať dokazovanie o každej spotrebiteľmi tvrdenej, č i nevyslovenej a nenamietanej skutočnosti, prípadne aj povinnosť vykonať každý spotrebiteľmi navrhnutý dôkaz. Aj za účinnosti novej právnej úpravy totiž naďalej platí, že o návrhu na vykonanie dokazovania rozhoduje súd. Súd rozhodne, ktorý z navrhnutých dôkazov vykoná, a to vždy za stavu daného osobitne individuálnymi okolnosťami prejednávanej veci (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/36/2018, 4Cdo/233/2021). Preto v zásade nie je povinnosťou súdu vykonať každý spotrebiteľom navrhnutý dôkaz resp. nachádzať bezbreho dôkazy podporujúce tvrdenie spotrebiteľa v spore, avšak na druhej strane z ustanovení zákona vyplýva, že ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci má potrebné dôkazy vykonať ex offio, pričom spravila ide o dôkazy, ktoré si slabšia strana nemá možnosť zabezpečiť (prípadne, ktoré nie sú podľa mylného názoru tejto strany dôležité pre samotné konanie), a preto je potrebná ingerencia súdu. Pokiaľ takto nepostupuje až vtedy možno aj s ohľadom na okolnosti tej-ktorej veci konštatovať porušenie práva na spravodlivý proces.

15. O vadách v procese dokazovania možno hovoriť vtedy, ak súd vychádzal pri rozhodnutí zo skutočnosti, pre ktorú nie je z vykonaných dôkazov podklad, alebo ak považoval určitú skutočnosť za základ svojho rozhodnutia úplne inak, ako vyplýva z vykonaného dokazovania, prípadne ak nezistil určitú podstatnú skutočnosť, ktorá bez ďalšieho z vykonaného dokazovania vyplýva. V danom prípade však dovolací súd takéto vady v procese dokazovania nezistil.

15.1. Povinnosťou žalobcov bolo preukázať, že žalovaný sa na ich úkor bezdôvodne obohatil. Povinnosť uvádzať skutkové tvrdenia platí aj pre spotrebiteľa. Povinnosť strany sporu preukázať svoje tvrdenia, z ktorých odvodzuje svoje právo, nemôže byť prenesená na protistranu, pretože by to bolo v rozpore so základnými princípmi kontradiktórneho procesu, so zásadou zodpovednosti za unesenie dôkazného bremena a s princípom formálnej pravdy uplatňovanej v sporovom konaní. Aj v spotrebiteľskom spore má spotrebiteľ povinnosť uniesť dôkazné bremeno týkajúce sa tvrdenia, že žalovaný sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil tým, že prijal poplatok za správu bytového domu uhradený jednotlivými žalobcami.

16. Zároveň dovolací súd zvažoval, či postup nižších súdov, ktoré nevykonali žalobcami navrhovaný dôkaz, mal za následok záver o neunesení dôkazného bremena, inak povedané, či nevykonanie tohto dôkazu vykazovalo znaky nesprávneho procesného postupu.

16.1. Dovolací súd uvádza, že súd prvej inštancie poukázal, že ani z výpisu z účtu by nebolo zrejmé, v akej výške mali žalobcovia platiť príspevok za správu žalovanému, kedy bola splatnosť jednotlivých platieb a na základe akej skutočnosti plnili žalobcovia žalovanému mesačne a či vôbec išlo o mesačné platby, či plnili preddavkovo alebo či boli platby uhrádzané za daný kalendárny mesiac, kedy vôbec boli splatné. Okrem toho odvolací súd konštatoval, že „Tvrdenie žalobcov, že žalovaný sa na ich úkor obohatil z dôvodu nesplnenia povinností uvedených v ustanovení § 8a ods. 2 zákona o vlastníctve bytov,

bolo v konaní medzi stranami sporu sporné. Žalovanému zanikla platnosť zmluvy o výkone správy bytového domu, nakoľko ako správca stratil svoje oprávnenie vykonávať správu, keď k 31. 12. 2017 nespĺňal podmienky na zápis do registra správcov. Napriek tomu však správu bytového domu žalobcov aj naďalej vykonával v nevyhnutnej miere a v nevyhnutnom rozsahu až do 30. 04. 2020. Skutočnosť, že žalovaný aj naďalej vykonával správu bytového domu je preukázaná listinnými dôkazmi predloženými v konaní pred súdom prvej inštancie (zápisnice zo schôdze vlastníkov bytov, faktúry, správy o odbornej prehliadke a skúške plynového zariadenia, bleskozvodu a pod.). Taktiež splnenie povinností podľa § 8a ods. 2 zákona o vlastníctve bytov bolo súdu prvej inštancie preukázané, pričom správu o činnosti za rok 2021 žalovaný priložil k vyúčtovaniu ročných nákladov, za rok 2019 bolo vyúčtovanie vložené do poštovej schránky, za rok 2017 bolo doručené jednotlivým vlastníkom, taktiež za rok 2018. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že žalovaný aj po 01. 01. 2018 plnil svoje povinnosti správcu bytového domu tak, ako mu to zákon ukladá a z tohto dôvodu k bezdôvodnému obohateniu žalovaného tým, že prijal poplatok za správu bytového domu, dôjsť nemohlo, keďže k zväčšeniu jeho majetku v dôsledku vykonávania nevyhnutných úkonov pre správu bytového domu, nedošlo".

16.2. Z uvedeného potom vyplýva, že aj v prípade vykonania dôkazu navrhovaného žalobcami na predloženie výpisov z účtu žalovaného, takéto dokazovanie by bez ďalšieho samé osebe nemohlo spochybniť vyššie uvedený záver odvolacieho súdu. Za takejto situácie potom postupom súdov nemohlo dôjsť k porušeniu práva na spravodlivý proces.

16.3. V tomto smere dovolací súd tiež uvádza, že odvolací súd správne poukázal, že presunúť dôkazné bremeno z povinnej strany (žalobcov) na druhú strany je možné v ojedinelých prípadoch (napríklad dokazovanie negatívnych skutočností, informačný deficit, vysvetľovacia povinnosť a pod.), keď táto strana nie je schopná a nemá možnosť si pre konanie významné dôkazy zaobstarať sama. Nemožno opomenúť, že osobitná ochrana v spore slabšej strany nezabavuje stranu povinnosti tvrdenia a dôkazného bremena, ktoré majú kľúčový význam a predstavujú jeden zo základných princípov civilného procesu. Tieto povinnosti žalobcov - spotrebiteľov musia byť zachované a dodržané. Pokiaľ si žalobcovia nespĺnili svoju povinnosť alebo ju zanedbali, nemôžu ju zastierať, či za každých okolností zamieňať s údajne nespĺnenou, či zanedbanou možnosťou súdu prevziať dôkaznú iniciatívu za nich ako spotrebiteľov.

17. V reakcii na námietku dovolateľov ohľadom absencie riadneho odôvodnenia vykonaného dokazovania v napadnutom rozhodnutí odvolacieho súdu, jeho nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť dovolací súd považuje za vhodné poukázať, že jedným z princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť (§ 220 a § 393 CSP, I. ÚS 243/2007), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany sporu. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na ich základe dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak ale ide o argument pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

17.1. Dovolací súd dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu spĺňa vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 220 ods. 2 a § 393 ods. 2 CSP, preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľné, neodôvodnené, či zjavne arbitrárne (svojvoľné). Za rozhodujúce pritom považoval, že odôvodnenie oboch rozsudkov (konanie pred súdom prvej inštancie a odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu) zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnenia a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi

závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Argumentácia odvolacieho súdu je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné, logické a presvedčivé, premisy v ňom zvolené aj závery, ku ktorým na ich základe dospel, sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť. Vysporiadanie sa s uplatnenými podstatnými odvolacími námietkami, odvolacím súdom možno považovať za dostatočné aj v zmysle § 387 ods. 3 CSP.

17.2. Žalobcovia v podstatnom argumentovali tým, že odvolací súd len stroho skonštatoval, že v zhode so súdom prvej inštancie sa s návrhom žalobcov na vykonanie dokazovania nestotožnil a zároveň aproboval postup prvoinstančného súdu, ktorým odoprel povinnosť preniesť dôkazné bremeno preukázania skutočností tvrdených žalobcami na žalovaného bez poskytnutia ochrany žalobcom v pozícii slabšej strany.

17.3. Najvyšší súd v tejto súvislosti upriamuje pozornosť na umožnenie odvolaciemu súdu procesným právom, aby takýto súd, pokiaľ sa v celom rozsahu stotožní s odôvodnením odvolaním napadnutého rozhodnutia, sa v odôvodnení len obmedzil na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplnil na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 387 ods. 2 CSP). V týchto prípadoch potom stačí, ak odvolací súd v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci, keď spätosť potvrdzovaného a potvrdzujúceho rozsudku vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu a rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie; ak sa však odvolací súd rozhodne ísť touto cestou, vedome tým preberá zodpovednosť i za kvalitu argumentácie súdu prvej inštancie (t. j. či v prípadnom dovolacom konaní obstojí ako ním potvrdené rozhodnutie, tak i ním samým doplnené dôvody). Dopĺňanie ďalších dôvodov na podporu argumentácie prvoinstančného súdu (zo strany súdu odvolacieho) v tomto prípade nie je pravidlom (ale výnimkou) a môže sa stať, že toto ani nebude reálne možné, ak súd prvej inštancie sa v rámci odôvodňovania svojho rozhodnutia, neskôr podrobovaného prieskumu v odvolacom konaní sám objektívne uspokojivým spôsobom vyporiada so všetkými relevantnými argumentmi všetkých sporových strán a ani odvolanie neprinesie nič iné, než polemiku s takýmito jeho úvahami. O takýto prípad išlo aj v danej veci, keď odvolací súd doplnil argumentáciu prvoinstančného súdu na zdôraznenie jeho správnosti vo vzťahu k vykonanému dokazovaniu vedúcemu k záveru o potrebe zamietnutia žaloby z dôvodu neunesenia dôkazného bremena žalobcami, a to konkrétne v bodoch 20. až 21.2. napadnutého rozhodnutia. Zároveň odvolací súd sa zaoberal aj inštitútom bezdôvodného obohatenia (na ktorý vo svojom rozhodnutí súd prvej inštancie nereflektoval), titulom ktorého žiadali žalobcovia zaplatenie uplatnených poplatkov za výkon správy predmetného bytového domu, keď v bodoch 22. až 22.2. odôvodnenia rozhodnutia sa vysporiadali so základnými predpokladmi, ktorých kumulatívne splnenie pre vznik tohto osobitného záväzkového vzťahu zákon vyžaduje.

17.4. Navyše odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument procesnej strany sporu (II. ÚS 76/07).

17.5. Dovolatelia namietajú, že odvolací súd sa nevysporiadal s kasačne záväzným právnym názorom vysloveným v bode 13. uznesenia odvolacieho súdu č. k. 25Co/81/2022-262, podľa ktorého sa súd prvej inštancie mal zaoberať argumentáciou žalobcov obsiahnutou v odvolaní. Túto námietku žalobcovia uplatnili aj v odvolaní, na základe ktorého bol vydaný napadnutý rozsudok. Odvolací súd sa však s uvedenou argumentáciou zaoberal a poskytol k nej primeranú odpoveď. V odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že nezistil žiadne vady konania, stotožnil sa s dostatočným a riadnym odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie a konštatoval, že tento súd sa náležite vysporiadal so všetkými námietkami žalobcov aj žalovaného. Zároveň sa odvolací súd vysporiadal so všetkými podstatnými námietkami žalobcov uvedenými v podanom odvolaní (bod 25. odôvodnenia napadnutého rozsudku). Uvedený postup považuje dovolací súd za postačujúci, keďže odvolací súd sa s podstatou odvolacej argumentácie žalobcov vecne vyrovnal.

17.6. Takisto samotná skutočnosť, že dovolatelia so závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasia, v danom prípade s názorom oboch nižších súdov o neunesení dôkazného bremena žalobcami z dôvodu nepreukázania vzniku nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia žalovaným, nemôže bez ďalšieho relevantného namietania viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa

§ 420 písm. f) CSP, pretože ako už bolo vyššie uvedené do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami, resp. s jej právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

18. Pokiaľ žalobcovia namietajú nesprávne hodnotenia vykonaných dôkazov, uvedenú vadu bez ďalších relevantných skutočností nemožno považovať za tzv. zmätočnosťnú vadu v procesnom postupe odvolacieho súdu, a to preto, že (i) hodnotenie dôkazov prislúcha zásadne len tomu súdu, ktorý ich vykonal, teda v tomto prípade súdu prvej inštancie, (ii) pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, ale táto skutočnosť sama osebe neprípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP nezakladá. Už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000), ako aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu (napr. sp. zn. 2Cdo/130/2011, 5Cdo/244/2011, 6Cdo/185/2011 a 7Cdo/38/2012) zastávali názor, že ani prípadná neúplnosť, či nesprávnosť skutkových zistení a skutkových záverov nie je v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaná bez ďalšieho za dôvod zakladajúci tzv. zmätočnosťnú vadu konania. Zmeny v právnej úprave dovolania a odvolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 01. júla 2016, sa podstaty a zmyslu týchto judikátov a rozhodnutí nedotkli, preto ich treba považovať za naďalej aktuálne. Preto nie je dôvodom zakladajúcim zmätočnosťnú vadu podľa § 420 písm. f) CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (viď rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 8Cdo/187/2017, 9CdoPr/8/2023). Súlad tohto právneho názoru s ústavou posudzoval ústavný súd a nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017, III. ÚS 40/2020).

18.1. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porovnaj I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak tieto vady v posudzovanom spore nezistil.

19. Ak dovolatelia považovali za procesnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP nesprávny právny záver súdov nižších inštancií (nesúlad právnych záverov s vykonaným dokazovaním, skutkovými a právnymi zisteniami, nesprávne interpretovanie právnej normy), dovolací súd zdôrazňuje, že už podľa predchádzajúcej úpravy občianskeho súdneho konania dospel najvyšší súd k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa strane sporu neznemožňuje právnym posúdením (pozri R 54/2012, rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010 a 8ECdo/170/2014). Podľa odvolacieho súdu nie je po 01. júli 2016 žiadny dôvod pre odklon od vyššie uvedeného chápania dopadu nesprávneho právneho posúdenia veci (nesprávneho vyriešenia niektorej právnej otázky súdom) na možnosť strany civilného sporového konania uskutočňovať jej patriace procesné oprávnenia. Na tom, že nesprávne právne posúdenie veci nezakladá žalobkyňou tvrdenú vadu zmätočnosti (§ 420 CSP), zotrval aj judikát R 24/2017 a tiež viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu (viď. sp. zn. 1Cdo/202/2017, 2Cdo/101/2017, 3Cdo/94/2017, 4Cdo/47/2017, 5Cdo/145/2016, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/76/2018).

20. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd mal za to, že žalobcovia neopodstatnene namietajú, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom im znemožnil uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP).

21. Dovolací súd odmietne dovolanie, ak a/ bolo podané oneskorene, b/ bolo podané neoprávnenou osobou, c/ smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d/ nemá náležitosti podľa § 428, e/ neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f/ nie je odôvodnené prípustnými dovolaciami

dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435.

22. Najvyššiemu súdu za opísanej situácie preto neostalo iné, než dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP odmietnuť ako neprípustné v zmysle § 447 písm. c) CSP.

23. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.